

Ο Γέροντας Παΐσιος για την Παιδεία και τον δάσκαλο (Δημήτρης Νατσιός, Δάσκαλος)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : Σεπτεμβρίου 10, 2013

Εν πρώτοις μία φράση που ειπώθηκε από τον ιστορικό και λογοτέχνη των Αθηνών, τον σπουδαίο Δημ. Καμπούρογλου: «Όλα τα έθνη για να προοδεύσουν πρέπει να βαδίσουν εμπρός, πλην του ελληνικού που πρέπει να στραφεί πίσω». Είναι βέβαιο ότι ο σοφός αθηναιογράφος, όπως ονομάστηκε, εννοούσε την παράδοσή μας, που δεν είναι κάτι το νεκρό, αλλά η ζωντανή φωνή των κεκοιμημένων. Μόνο οι νεκροί λαοί έχουν παράδοση νεκρή. «Εμείς θα γινόταν να ζήσουμε χωρίς τους νεκρούς;» αναρωτιέται ο ποιητής. Υπακούοντας, λοιπόν, στην προτροπή του συγγραφέα, θα στρέψουμε το βλέμμα μας πίσω, για να δούμε, εν συντομία, και να καμαρώσουμε τον δάσκαλό, όπως μας τον προβάλλει η έξοχη παράδοσή μας. Και θα κλείσουμε με τα λόγια, του αγίου Γέροντα Παΐσιου. Κατ' αρχάς, τι σημαίνει η λέξη δάσκαλος; «αρχή σοφίας ονομάτων επίσκεψις».

Η λέξη δάσκαλος, σύμφωνα με μία ετυμολογική ερμηνεία, πολύ όμορφη, γι' αυτό ίσως να είναι και παρετυμολογία, προέρχεται από το αρχαίο ρήμα, συνηρημένο, δάω-ώ, που σημαίνει φωτίζω. (Από δω η δάδα, το δαδί). Με ενεστωτικό διπλασιασμό γίνεται δαδάσκω και διδάσκω. Από το διδάσκω παράγεται ο διδάσκαλος. Άρα δάσκαλος και Παιδεία, γενικότερα, στα καθ' ημάς, σημαίνει φως. (Οι Δάσκαλοι του Γένους, ονομάζονταν Φωτιστές του Γένους)

Γράφει ο Πλάτων:

«Παιδεία εστί ου την υδρία πληρώσαι, αλλά άναψαι αυτήν». Παιδεία είναι, όχι το γέμισμα ενός άδειου δοχείου (ο εγκέφαλος του παιδιού), αλλά άναμμα ψυχής, είναι φως δηλαδή. Σήμερα τι κάνουμε στα σχολεία; Εγκαταλείψαμε, σβήσαμε την ψυχή του παιδιού και στραφήκαμε στον εγκέφαλό του, γεμίζοντάς τον με περιττές, πολλές φορές, πληροφορίες. Γι' αυτό οι μαθητές δεν αγαπούν το σχολείο και το πετροβολούν. Ίσως και τις καταλήψεις πρέπει να τις εκλάβουμε σαν κραυγή απόγνωσης των νέων για τον χαμένο δάσκαλο, για την ανύπαρκτη παιδεία.

Ανηφορίζουμε την ιστορία, την παράδοση και στεκόμαστε με θαυμασμό στον δεύτερο χρυσό αιώνα, μετά του Περικλή, του Ελληνισμού. Στον χρυσό αιώνα των Πατέρων της

Εκκλησίας. Γράφει ο ουρανοφάντωρ Μέγας Βασίλειος. Ο δάσκαλος πρέπει να είναι

«αρχέτυπον βίου, νόμος έμψυχος και κανών αρετής». Επαναλαμβάνει ο άγιος του Πλούταρχο στο εξαίσιο «περί παιδών αρετής» πόνημά του. Έλεγε ο Πλούταρχος. «Διδασκάλους ζητητέον τοις τέκνοις, οι και τοις βίοις εισίν αδιάβλητοι και τοις τρόποις ανεπίληπτοι και ταις εμπειρίαις άριστοι».

Ζωντανή

η παράδοση των αρχαίων στους Πατέρες, με μία διαφορά. Οι αρχαίοι αποβλέπουν στην αρετή, στην καλοκαθαγία. Οι Πατέρες και δη διά στόματος του αγίου Χρυσοστόμου θα πουν: «Παιδεία εστί μετάληψις αγιότητος».

«Τα

τέκνα ημών της εν Χριστώ Παιδείας μεταλαβέτωσαν», γράφει ο Κλήμης ο Αλεξανδρεύς

στους «Στρωματείς». Αν βέβαια πεις σήμερα σε κάποιον διά βίου αμαθή του νυν υπουργείου ότι σκοπός της Παιδείας είναι η απόκτηση αρετών και η αγιότητα κινδυνεύεις με... λιθοβολισμό, σε αναμένει ο χλευασμός. Παιδεία για τους νυν φωταδιστές δεν είναι μόρφωση, παιδείωση, καλλιέργεια χαρακτήρων και εμφύσηση αξιών, αλλά απονομή βεβαιώσεων τυπικών προσόντων, ένα άχρηστο χαρτί με το οποίο

θα συνωστίζεται ο νέος στους βουλευτικούς προθαλάμους εκλιπαρώντας μία θέση ημιαπασχόλησης. Πίσω στους Πατέρες. Έλεγε ο άγιος Γρηγόριος «καλών των διδασκάλων καλοί και οι μαθηταί». «Τούτο διδασκάλου άριστον, το δι' εαυτού παιδεύειν α λέγει» αυτό είναι το γνώρισμα του άριστου δασκάλου, το να διαπαιδαγωγεί, επιβεβαιώνοντας τα όσα διδάσκει με το προσωπικό του παράδειγμα, βροντοφωνάζει ο ιερός Χρυσόστομος, και προσθέτει την θεμελιώδη αρχή της εν Χριστώ Παιδείας, «έκτεινον την της αγάπης σαγήνην, ίνα μη το χωλόν εκτραπή, ιαθή δε μάλλον», άπλωσε τα δίχτυα της αγάπης, για όλους τους μαθητές σου. Αν δεν αγαπάς, αν δεν ξεχειλίζει η καρδιά από αγάπη για τα παιδιά, ματαιοπονείς. Τα παιδιά νιώθουν αυτήν την αγάπη και σου προσφέρουν, ως αντίδωρο, μία ανθοδέσμη με άνθη μυρίπνοα από την ψυχή τους.

Τον

τύπο τούτο του Έλληνα δασκάλου, του μεταλαμπαδευτή των τιμαλφών αξιών του Γένους, τον πολέμησαν και τον κλόνησαν οι απανωτές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις, αναγεννήσεις, αναπερώσεις και λοιπά ηχηρά φληναφήματα. Μεσ στις σχολικές τάξεις, αντί να ρέουν τα γάργαρανάματα της εξαίσιας παράδοσής μας, τα οποία ξεδιψούν δασκάλους και μαθητές, εισπνέουμε τις αναθυμιάσεις, που αναδίδουν τα βαλτόνερα Δύσης και Ανατολής. Και ιδού οι προκοπές μας!! Και όμως υπήρχαν άνθρωποι, όταν οι περισσότεροι ήταν βυθισμένοι στην αποκάρωση της ψευτοευημερίας, που έβλεπαν την επερχόμενη βοθρόπτωση, υλική και πνευματική. (Μιας υλικής κατάρρευσης προηγείται πάντοτε μια πνευματική εξαθλίωση και ήττα).

Ο
οσιακής μνήμης γέροντας Παΐσιος ο Αγιορείτης, ο κατά κόσμον... ολιγογράμματος άγιος μοναχός, μας άφησε πολυτίμητες διδαχές για την Παιδεία και τον δάσκαλο. Αν στα διάφορα σεμινάρια που διοργανώνονται «με το κιλό» κάθε χρόνο, για τους δασκάλους ακούγαμε τα λόγια του Γέροντα και όχι τις ανούσιες και ανιαρές τιποτολογίες, που μας σερβίζουν οι σχολικοί σύμβουλοι και οι άσχετοι, συνήθως και ασήμαντοι εισηγητές τους, ίσως η Παιδεία να ξανακαθόταν στον βασιλικό της θρόνο. Σκύβω, λοιπόν, με πολλή ευλάβεια και αντλώ από το βιβλίο «με πόνο και αγάπη για τον σύγχρονο άνθρωπο», λίγα λόγια του αγίου Γέροντα, που μοσχοβολούν σαν το Τίμιο Ξύλο. Εν πρώτοις για το θέμα των απεργιών, που το ακούμε αυτές τις ημέρες. Έλεγε ο Γέροντας: «-Εγώ λέω στους δασκάλους ποτέ να μην κάνουν απεργία, εκτός αν πάνε να καταργήσουν τα Θρησκευτικά, την προσευχή ή να κατεβάσουν τον σταυρό από την σημαία. Τότε πρέπει να διαμαρτυρηθούν. Αλλιώς τι φταίνει τα παιδιά να χάνουν μαθήματα!».

Μιλά

για την πληθώρα των μαθημάτων και δραστηριοτήτων, με τα οποία καταπλακώσαμε τα

παιδιά, ενώ το σημαντικότερο γι' αυτήν την ηλικία είναι το παιχνίδι, το ομαδικό και όχι τα ψυχοφθόρα ηλεκτρονικά. (7ωρα από την Α' Δημοτικού, ξένες γλώσσες και υπολογιστές, λες και μιλάμε για διανοητικές μηχανές).

«Σήμερα

φορτώνουν τα παιδιά ένα σωρό και τα μπερδεύουν. Τα μπουχτίζουν στα γράμματα χωρίς πνευματικό αντιστάθμισμα. Στα σχολεία τα παιδιά πρέπει πρώτα να μαθαίνουν

τον φόβο Θεού. Μικρά παιδιά να πάνε να μάθουν αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά-ενώ Αρχαία να μην μάθουν-μουσική, το ένα, το άλλο... Τι να πρωτομάθουν; Όλο γράμματα

και αριθμούς και εκείνα που είναι να μάθουν, για την Πατρίδα τους, δεν τα μαθαίνουν. Ούτε πατριωτικά τραγούδια ούτε τίποτε».

Ο

οξυδερκής Γέροντας γνωρίζει πως η γλώσσα μας, μαζί με την πίστη, αποτελούν τα απόρθητα αμυντήρια της εθνικής μας συνείδησης.

«Είναι

και μερικοί που πάνε να κάνουν μία νέα γλώσσα. Η ελληνική όμως γλώσσα είναι "γλώσσα" από τις πύρινες Γλώσσες της Πεντηκοστής! Το δόγμα της πίστεώς μας καμιά γλώσσα δεν μπορεί να το αποδώσει. Γι' αυτό οικονόμησε ο Θεός και η Παλαιά Διαθήκη μεταφράσθηκε από τους Εβδομήκοντα στην ελληνική γλώσσα και το Ευαγγέλιο

γράφτηκε στην ελληνική γλώσσα. Αν δεν ξέρη Αρχαία Ελληνικά κανείς και ασχολήται με το δόγμα, μπορεί να πλανηθή. Και εμείς καταργήσαμε τα Αρχαία από τα σχολεία! Μετά από λίγο θα έρχονται [Γερμανοί να διδάσκουν Αρχαία στα δικά μας Πανεπιστήμια](#). Τότε θα καταλάβουν οι δικοί μας την αξία που έχουν τα Αρχαία Ελληνικά, αφού πρώτα γίνουν ρεζίλι, και θα πουν: “Για δες η Εκκλησία που κρατούσε τα Αρχαία”!

Πάνε

να εξαφανίσουν ένα ορθόδοξο έθνος. Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Ένα ορθόδοξο έθνος σήμερα είναι μεγάλη υπόθεση! Παλιά είχαμε την φιλοσοφία. Η Αγία Αικατερίνη με βάση την φιλοσοφία αποστόμωσε τους φιλοσόφους. Οι φιλόσοφοι ετοίμασαν τον δρόμο για τον Χριστιανισμό. Το Ευαγγέλιο γράφτηκε στα ελληνικά και διαδόθηκε στον κόσμο. Μετά οι Έλληνες προχώρησαν να φωτίσουν και τους Σλάβους. Σε μερικούς δεν συμφέρει να υπάρχει η Ελλάδα. “Μας κάνει κακό, λένε. Πρέπει να την εξαφανίσουμε».

Πληγή

πυρροούσα σήμερα για την πατρίδα η φυγή των νέων στο εξωτερικό. Τα σπουδαιότερα μυαλά λεηλατούνται από τους ξένους, σε συνδυασμό με την δημογραφική απίσχναση, οδηγούμαστε σε ιστορική ευθανασία.

«Πάντα

λέω στα παιδιά που πάνω έξω για σπουδές: “Να πάτε, αφού το θέλετε, αλλά να προσέξετε να μη χάσετε την πίστη σας, να πάρετε μόνον τις γνώσεις τους. Και προπαντός μην ξεχάσετε να γυρίσετε πίσω στην Πατρίδα. Η Ελλάδα σας περιμένει. Έχετε χρέος να την βοηθήσετε. Να είστε κοντά στους Έλληνες, για να μην αναγκάζονται οι καημένοι να τρέχουν στο εξωτερικό, για να βρουν έναν γιατρό ή έναν ειδικό για μία επιστήμη. Πολύ να προσέξετε να μην ψυχραθή η καρδιά σας. Οι Ευρωπαίοι είναι ψυχροί. Η Αμερική πάλι είναι μόνο για να πλουτίζη κανείς υλικά και να χρεωκοπή πνευματικά».

Και

τέλος τα χρυσά του λόγια για το έργο του δασκάλου.

«Είναι

μεγάλη υπόθεση ο σωστός δάσκαλος, ιδίως στις μέρες μας! Τα παιδιά είναι άγραφες κασέτες ή θα γεμίσουν βρώμικα τραγούδια ή βυζαντινή μουσική. Το έργο του δασκάλου είναι ιερό. Έχει μεγάλη ευθύνη και, αν προσέξη, μπορεί να πάρη μεγάλο μισθό από τον Θεό. Να φροντίζη να διδάσκη στα παιδιά τον φόβο του Θεού. Πρέπει

να βρουν τρόπο οι εκπαιδευτικοί να περνάνε κάποια μηνύματα στα παιδιά για τον Θεό και για την Πατρίδα. Ας σπείρουν αυτοί τον σπόρο, και ας μην τον δουν να βλαστάνη. Τίποτε δεν πάει χαμένο κάποια στιγμή θα πιάση τόπο.

Και

πάντα με το καλό, με επιείκεια, με αγάπη να φέρωνται στα παιδιά. Να προσπαθούν να ξυπνάνε το φιλότιμό τους. Το παιδί θέλει αγάπη, ζεστασιά. Πολλά παιδιά την στερούνται τελείως στο σπίτι. Αν οι δάσκαλοι αγαπήσουν τα παιδιά, θα τους αγαπήσουν και εκείνα, και τότε θα κάνουν πιο εύκολα το έργο τους. Εμάς ο δάσκαλος με την βέργα μας χτυπούσε, όταν έβλεπε αταξία, αλλά αγαπούσε τα παιδιά και τα παιδιά τον αγαπούσαν. Δεν είχε δικά του παιδιά και τα αγαπούσε τα παιδιά πολύ. Γι' αυτό λέω ότι καλοί είναι οι γονείς που γεννούν πολλά παιδιά και γίνονται πολύτεκνοι, αλλά καλύτεροι είναι οι σωστοί εκπαιδευτικοί που αναγεννούν του κόσμου τα παιδιά και γίνονται υπέρ-υπέρ-πολύτεκνοι! Δίνουν αναγεννημένους ανθρώπους στην κοινωνία, και έτσι γίνεται καλύτερη».

Αν

ζούσαμε σε κράτος ελληνικό και όχι στο ψευτορωμαίικο χαρτοβασίλειο, στο μνημονιακό απολειφάδι και παίγνιο των Φράγκων, στα παιδαγωγικά τμήματα αυτά θα διδάσκονταν και όχι οι μαγαρισιές της Ρεπούση και των ομοϊδεατών της.

(Πηγή: aktines.blogspot.gr)